

Inhoud

DEEL 1: METHODOLOGIE

Over de opvattingen van de onderzoeker en de manier van onderzoek die daaruit voortvloeit

1. Het ligt voor het grijpen: praktisch relevant onderzoek in de sociale wetenschappen	13
1.1 Stel je voor!	13
1.2 Nieuwe inzichten	15
1.3 Eenzijdige boeken over onderzoek	16
1.4 Kritieken vanuit de wetenschapsfilosofie	17
1.5 Waar is wat werkt	21
1.6 Verschillende werelden	22
1.7 Actie-onderzoek = emancipatie + de natuurwetenschappelijke methode	24
1.8 Onderweg naar morgen. Een nieuw paradigma: emancipatie + praktisch bruikbaar onderzoek	25
Bevindingen	27
2. Hoe voer je een onderzoek uit?	28
2.1 Hoe vrij ben je om je eigen keuzes te maken?	28
2.2 Is er een stappenplan voor het uitvoeren van een onderzoek?	29
2.3 De ideaaltypische invulling van het stappenplan 'oude stijl'	33
2.4 De ideaaltypische invulling van het stappenplan 'nieuwe stijl'	38
2.5 De vijfde dubbele trechter	45
Bevindingen	49
3. Beschrijven = verklaren = beschrijven	50
3.1 Suggestieve verklaringen door beschrijvend onderzoek	50
3.2 Proberen te ontsnappen aan theoretische vooringenomenheid	51
3.3 Suggestieve verklaringen door verklarend onderzoek	56
3.4 Explorerend versus toetsend	58
Bevindingen	60

4.	Een probleemanalyse, hoe doe je dat?	61
4.1	Van de huidige naar de gewenste situatie	61
4.2	Ra, ra, wat zie ik?	65
4.3	Het probleem is niet op te lossen! Wat nu?	68
4.4	De keuze van de definitie	69
4.5	De probleemanalyse: het Diskurs en de techniek van de 4 w's	70
	Bevindingen	73

DEEL 2: TECHNIEKEN

Over de middelen die een onderzoeker heeft om gegevens te verzamelen en te analyseren

5.	Het operationaliseringsvraagstuk	77
5.1	Ra, ra, wat bedoel ik?	77
5.2	Het definiëringsprobleem	77
5.3	Het meetprobleem	80
5.4	Samengesteld meten	81
5.5	Correlerend versus niet-correlerend meten	82
5.6	Gewogen versus ongewogen meten	85
5.7	Eenduidig meten	88
5.8	Creatieve operationalisering	89
5.9	Operationaliseren: empirisch-analytisch versus actie-onderzoek	91
	Bevindingen	92
6.	Oorzaak en gevolg?	93
6.1	De theorie van de onderzoeksontwerpen	93
6.2	Homogeniseren, blokken en matchen	101
6.3	Foutenbronnen in onderzoeksontwerpen	102
	Bevindingen	104

7. Soorten dataverzameling: het gevecht om objectieve, valide informatie	105
7.1 Er bestaat niet zoiets als ‘objectieve informatie’	105
7.2 Directe versus indirecte dataverzameling	107
7.3 Reactief versus non-reactief meten	107
7.4 Je wilt vragen stellen? Enkele richtlijnen	108
7.5 Gegevens verzamelen: fixed of fluid?	113
7.6 Diversificatie en het vrije-attitude-interview	114
7.7 De vragenlijst: mogelijke foutenbronnen	119
7.8 Problematische vragen in vragenlijsten: voorbeelden	121
Bevindingen	125
8. De theorie van de steekproeven	126
8.1 De soeppan	126
8.2 Selectief te werk gaan	129
8.3 Systematische en toevallige fouten	130
8.4 Factoren die de representativiteit aantasten	130
8.5 Betrouwbaar onderzoek	132
8.6 Nauwkeurig onderzoek	133
8.7 Significante onderzoeksresultaten?	134
8.8 Typen selecte steekproeven	137
8.9 Aselecte steekproeven: de systematische steekproef met aselect begin	138
8.10 Aselecte steekproeven: computerrandomisatie	139
8.11 Aselecte steekproeven: de gestratificeerde steekproef	140
8.12 Aselecte steekproeven: de getrapte steekproef	141
8.13 Soorten populaties	142
8.14 De benodigde steekproefgrootte bij verkennende interviews	143
8.15 De benodigde steekproefgrootte bij aselecte steekproeven	143
8.16 Kanttekeningen bij aselecte steekproeven	147
8.17 Controle op de representativiteit van een steekproef?	
Is dat zinvol?	148
Bevindingen	150

9. Er zijn leugens, grote leugens en statistieken	152
9.1 De begrippen ‘variabele’, ‘waarde’, ‘score’ en ‘eenheid’	152
9.2 De meetniveaus van variabelen	154
9.3 De datamatrix en het codeboek	159
9.4 Rechte en kruislingse tellingen	163
9.5 Wat is samenhang ofwel statistische afhankelijkheid?	168
9.6 Een bijzondere vorm van samenhang: correlatie	170
9.7 Een laatste keer: leugens, grote leugens en statistieken	171
Bevindingen	172